

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svecer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopenjske petite vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Celjska postavka v državnem zboru.

Na Dunaji, 10. julija.

Z večino 30 glasov vzprejeta je celjska postavka v državnem zboru in to je gotovo najvažnejša pridobitev Slovencev v tem zasedanju državnega zbora. Važnost te pridobitve se da presoditi že iz tega, kako so se nasprotniki ustavljali. Ves mestni zastop celjski je šel na Dunaj, da bi s svojo navzočnostjo uplival na državne poslance. Nemški nacionalci so kar besneli, ko je konservativec Kaltenegger zagovarjal celjsko postavko. Jasno je bilo, da je tukaj šlo za nekaj več, nego za to, da se v Celju poučuje nekaj predmetov na nižji gimnaziji v slovenščini, čutili so vsi, da tu gre za obstanek celjskega mestnega nemštva.

To celjsko nemštvo ni naravno. Skoro vsem celjskim Nemcem gladkeje teče jezik v slovenščini, nego v nemščini. Rekrutovalo se je največ iz slovenskih slojev. Brez novih dotokov s slovenske strani bi že davno bilo prenehalo. Celjska gimnazija je dosedaj vedno zvesto izpolnjevala nalogo, slovenske sinove pripravljati za južnoštajersko nemštvo. Večina celjskih Nemcev drži se nemštva zaradi tega, ker je to „nobel“. Naj se razmere drugače premene, da v omikane kroge bolj najde pot slovenščina, pa bodo mnogi sedanjí Nemci se izneverili nemški zastavi. Dvojezična gimnazija v Celju bode gotovo mnogo povzdignila veljavo slovenščine ob Savinji in vsled tega to celjsko nemštvo spravila v nevarnost. Slovenci gotovo nikdar ne bodo poskuševali posloveniti Nemcev, pustili jih bodo na miru, naj se razvijajo po svoje. To nemštvo se bode razrušilo samo brez udarca Slovencev, ker v sebi nima dovolj življenjske moči. Vzdrževalo se je tako sedaj le z državno podporo, ker je država ga podpirala po šolah in po uradih.

Težavno stališče imeli so sedaj nemški konservativci. V štajerskem deželnem zboru so glasovali za neko resolucijo, ki je bila naperjena proti dvojezični gimnaziji v Celju. Na to so jih sedaj spominjali nemški liberalci in nacionalci. Tedaj so konservativci močno omahovali v tej stvari. Računali so še na pomoč nemških liberalcev v raznih stvareh in se zatorej niso upali z njimi spreti. Ta čas so se pa razmere močno premenile. Konservativci so imeli dovolj priložnosti, prepričati se, da jim liberalci niso odkritosrčni prijatelji in so jim pri davčni in volilni reformi le skušali izpodkopati stališče. Posebno sedaj, ko se je razbila koalicija, so konservativci bolj navezani na pomoč Slovanov. Zato jih je položaj sam silil, da glasujejo za celjsko dvojezično gimnazijo, ako nečejo ostati osamljeni. Vodila jih pri tem nikakor ni ljubezen do Slovencev, temveč le politična previdnost. Baš celjska postavka je nam najboljši dokaz, da moramo Slovani po možnosti složno postopati, potem se bodo že še drugi nas oklenili. Glede celjske gimnazije smo bili Slovani jedini in konservativci so se nas oklenili.

Glasovanje o celjski postavki je zaradi tega jako zanimivo, ker je pokazalo, kje je iskati večine, ako se ne misli v Avstriji več računati na liberalce. Stranke, ki so glasovale za celjsko dvojezično gimnazijo, so pravi elementi za bodočo državno zbornico. Želeli je, da odločilni faktorji tudi to spoznajo.

Evo poročila o današnji seji:

Prvi je danes govoril posl. dr. Kokoschnegg, ki se je čudil, da vzdržuje novo ministerstvo predlog, zaradi katerega je moralo prejšnje ministerstvo odstopiti. Tako postopanje ni dostojno

parlamenta. Govornik je na to polemizoval z izvajanjem prejšnjega naučnega ministra glede celjske postavke in trdil, da so slovenske vzporednice na mariborski gimnaziji le vsled agitacije duhovščine dobro obiskane. Namen je, prignati v gimnazijo mnogo dijakov ter tako demonstrirati, kako so paralelke potrebne in kako je slovensko prebivalstvo željno pouka. Mariborska gimnazija se čedalje bolj sloveni. Poleg slovenskega ravnatelja je tam sedaj 13 slovenskih in 5 nemških profesorjev. Prej se je v šoli nemško molilo, zdaj se moli v I. razredu nemški, v vzporednici slovenski, v II. razredu se moli latinski. Le nemški ne! Poje se latinski in slovenski. Kadar pa pride deželni šolski nadzornik, se poje nemški. Pri takih razmerah je umevno, da mej dijaki ni kolegijalnosti. V nižjih razredih so Slovenci izolirani. V višjih pa se ne zmatrajo več za kolege nemških. Tako se ne neguje sovraštvo proti Nemcem. Govornik je končno prosil zbornico, naj odkloni celjsko postavko in naj tako prepreči, da bi se nemško prebivalstvo Celja izročilo slovenski preširnosti.

Posl. dr. Kurz je rekel, da slovenska zahteva glede Celja ni samo do cela opravičena, nego v sedanjih razmerah še preveč skromna. Kokoschneggova izvajanja kažejo, kaka nestrpnost in nespravljalivost vlada mej Nemci.

Posl. dr. Foregger je na dolgo in na široko pobijal Vošnjakova izvajanja glede ustanovitve Celja in trdil, da je bilo mesto že pred tisoč leti nemško. Zavrnil je tudi očitjanje Vošnjakovo, da bi bila celjska mestna hranilnica kdaj odbila kako prošnjo za posojilo, zato ker je bila slovenski pisana ali opremljena s slovenskimi prilogami. Celjska hranilnica ni tega nikdar storila. (Posl. Vošnjak: Tega nisem trdil!) Če so tako ravnale druge hranilnice, ni bilo vzroka ustanoviti v Celju slovensko hranilnico. Čisti dohodek mestne hranilnice se mora po pravih porabi za mesto. Tudi celjskim Slovincem je to v korist. Zlasti dobivajo svoj delež od tisočakov, določenih za siromake, in kar daje hranilnica za gimnazijski podporni zaklad, se skoro vse razdeli mej Slovence. Tako kakor pri slovenskih denarnih zavodih se pri mestni hranilnici seveda ne gospodari. Slovenski zavodi porabljajo denar za strankarsko-politične namene. (Posl. Vošnjak: Hranilnice ne, morda posojilnice!) Jemljem na znanje, da se je to glede posojilnice pripoznalo. Mej vso celjsko slovensko inteligencijo ni nobenega, ki bi se bil v Celju rodil. Vsi so se priselili. Slovenci ne morejo postati kulturni narod, ker jih je premalo. Slovenci hočejo spodnji Štajer posloveniti, doseči njega administrativno ločitev in tako osnovati kraljestvo Slovenijo ali morda kraljestvo Ilirijo. To so sanje, katere so sami potrdili. Danes so se zopet združili vsi sovražniki nemškega naroda. Plava internacionalna molči, ker se unema samo za dedno vodstvo; Poljaki se bodo z današnjim glasovanjem odrekli od Nemcev. In šele nemški konservativci! Pravijo, da bodo glasovali za Celje, ker gre za pravično stvar. V celi državi ni drugega naroda, čigar sinovi bi bili sposobni za tako izdajstvo.

Foregger je s svojimi izvajanja mučil zbornico poldrugo uro. Za njegov govor se ni nihče zanimal, poslušali so ga samo celjski mestni očetje na galeriji in nekateri štajerski poslanci. Za njim je govoril štajerski konservativni poslanec Kaltenegger. Komaj je vstal, začeli so levičarji in nacionalci kričati, razbijati in ga obsipati s psovskami. Škandal se je vedno ponavljal. Nemški poslanci so se vedli kakor pijanci. S slovenske in konservativne strani se je Kalteneggerju burno pritrdjevalo.

Posl. Kaltenegger je rekel: Ko se je celjska postavka v proračun postavila, sta temu kumovala dva ministra in ni dvoma, da sta postavki pritrdila. (Posl. Morre: Zato sta že pokopana!) Zlasti grof Wurmbrand pozna razmere na Štajerskem dobro in njemu gre zahvala, da so v štajerskem deželnem zboru zavladale ugodne razmere.

Posl. Hackelberg: Take razmere so bile že prej!

Posl. Kaltenegger: Ne!

Posl. Hackelberg: Da!

Posl. Kaltenegger: Ne!

Posl. Hackelberg: Da!

Posl. Kaltenegger: Stokrat ne! Ko je prišlo do znanih razprav v štajerskem deželnem zboru, se je začela gonja. Liberalci so se nam usiljevali z veliko ljubeznivostjo.

Posl. Morre: Narobe, prijatelj!

Posl. Kaltenegger: Pogajanja so trajala tri tedne. Tudi meni so se gospodje usiljevali, a rekel sem: Hvala lepa!

Posl. Posch: Vi se ravnate po tem, kar vam ukaže Hohenwart.

Posl. Polak: Nemec je!

Posl. Kaltenegger: Moj ljubi dr. Polak, vi me ne boste učili! Karlonov posredovalni predlog je imel namen, pomagati liberalcem iz stiske. Iz tega predloga še nikakor ne izhaja, da bi morali konservativci glasovati zoper celjsko postavko. Jaz za svojo osebo sem vedno trdil, da ostanem pri tem, kar stoji v proračunu. S tem sem menda dokazal. . .

Posl. Hackelberg: Da nas hočete opehariti.

Posl. Kaltenegger: Ne bodite smešni, gospod Hackelberg. Tako, kakor jaz, veste tudi vi, da je imel namestnik Kübeck že dekret v žepu in da bi se bil deželni zbor štajerski razpustil, ako bi se bil vzprejel Kienzlov predlog.

Posl. Posch: Kaj za to!

Posl. Kaltenegger: Bali ste se!

Posl. Posch: Kasneje je vedno lahko govoriti.

Posl. Kaltenegger: Ponavljam, da smo konservativci pošteno pomagali liberalcem iz zagate. Hoteli smo vzdržati koalicijo. Posledice so se že pokazale. Izgubili ste že mnogo, a izgubili bode še več. Celje ne bo nemštvu škodovalo, pač pa narodnostna gonja, katero uprizarjate. S svojo nerodnostjo ste vaša ministra vrgli iz ministerstva, izgubili ste ves upliv.

Posl. Krzepek: To je naša stvar.

Posl. Kaltenegger: Saj se tudi ne ogrevam za vas. Nas ne veže deželnozborski sklep. Če bodedo glasovali za celjsko postavko —

Posl. Kaiser: Potem niste več Nemci!

Posl. Kaltenegger: . . . storimo to prav, ker smo Nemci. (Burno pritrdjevanje in ugovarjanje. Nemci razbijajo po klopih in kriče: Sramujte se! Noben Čeh bi tega ne storil! To je izdajstvo!)

Posl. Kraus: Zakaj niste tega povedali v deželnem zboru?

Posl. Kaltenegger: Ker bi sicer Nemce še bolj v obup gnali.

Posl. Hackelberg: Hvala lepa!

Posl. Kaltenegger: Zdaj pa Vas prašam jaz: Zakaj niste koj v deželnem zboru povedali, da ne vzprejmete Karlonovega vodenega predloga?

Posl. Morre: V kratkem bomo z Vami nemški govorili!

Posl. Breznovsky: Krampus!

(Morre je po teh besedah odšel na svoje mesto, pa koj zopet vstal in teklen Kalteneggerju, kar je obudilo splošno veselost.)

Posl. Kaltenegger: Dobil sem iz vrst svojih volilcev nekaj pisem, naj glasujem zoper celjsko postavko. Mislim, da je to prouzročil posl. Morre. Ta gospod ima nekaj upliva v mojem okraju in lazi zvečer okolu kmetov. Koj sem si mislil, da je v neki zvezi s temi pismi. Naši kmetje vedo prav dobro, da mala usluga Slovincem ne more Nemcem škodovati. (Živahno pritrdjevanje.) Pisma so bila uljudno pisana.

Posl. Morre: Jaz sem jih koncipiral!

Posl. Kaltenegger: Torej se nisem motil.

Posl. Morre: Kar svoj testament napravite. Takih Nemcev, kakršni ste vi, ne potrebujemo.

Posl. Dötzt: Vi ste vsem Nemcem v Avstriji na sramoto (Burno ugovarjanje.)

Posl. dr. Dyk: Gospod Dötzt nima pravice o Avstriji govoriti.

Posl. Kaltenegger: Ne boste me zmotili. Vsako nedeljo bom skušal govoriti s svojimi volilci. Gospoda Morreta vabim uljudno, naj tudi pride.

Posl. Kindermann: Ali pojdeš?

Posl. Morre: Seveda!

Podpredsednik dr. Kathrein: Prosim, obnašajte se vendar dostojno.

Posl. Kaltenegger: Mi konservativci hodimo po pravi poti. Vsakemu svoje. (Klic: To hočemo Nemci!)

Posl. Brzorad: Kaltenegger je tudi Nemec. (Nemci so tu zopet začeli razgrajati. Celjani na galeriji so tulili kakor čredniki. Klici: To je lepo spričevalo za Vas! Brzorad Vam potrjuje da ste Nemec.)

Podpredsednik dr. Kathrein posvari galerijo, naj bo mirna, sicer da jo bo dal izprazniti.

Posl. Kaltenegger: Prav izbruh vaše strasti svedoči, kako slaba je Vaša pozicija.

Posl. Dötz: Postala je slaba vsled takih izdajalcev, kakršnih ste vi.

Posl. Kaltenegger: Izdajalca me imenujete? Potem sem v najlepši družbi, v družbi Vaših bivših ministrov Wurmbranda in Plenerja. Sicer bi pa pričakoval od ljudij, ki se vedno s svojo nemško naobrazenostjo bahajo, da so vsaj tako naobraženi, kakor vsak hlapec. (Viharno odobravanje in ugovarjanje.) Vi vedno govorite o svoji narodni zavednosti...

Posl. Kindermann: Te Vi ne razumete, ker je nič nimate.

Posl. Kaltenegger: Za to pa imam avstrijsko zavednost, katere vi nacioanalci nimate, ker ste nesreča za Avstrijo. (Viharno pritrdjevanje in ugovarjanje. Nemci kriče: To je nesramnost! Mi smo tudi Avstrijci! Ta... nas hoče žaliti!)

Posl. Dyk: Istina je, vi ste zavedni Prusaki. Prusaki ste!

Podpredsednik dr. Kathrein je zvonil, a nihče se ni zmenil zanj. Nemci so tulili: Nesramnost! Denuncijantska sodrga! Kaltenegger naj neha.

Posl. Dyk: Vi ste izdajice! Pruski ste, Prusaki!

Posl. Kaltenegger hoče nadaljevati.

Posl. Steinwender: Kaltenegger, vi ne smete več govoriti.

Posl. Kaltenegger: Ste-li gospodje že pri kraju?

Posl. Steinwender: Molčite!

Posl. Kaltenegger: Meni hočete ukazati, naj molčim? To je predrznost.

Posl. Robič: In vi hočete Slovane olike učiti?

Podpredsednik dr. Kathrein, ki je ves čas zvonil: Prosim, bodite mirni.

Posl. Hauck: Taki izdajalci se najdejo samo mej Nemci. Fej! Fej! (Viharno ugovarjanje z geslice.)

Podpredsednik dr. Kathrein: Pustite vendar, da bo govornik nadaljeval!

Posl. Steinwender: Ne maramo ga poslušati. (Klici: Pa se ven spravite! Odlazite!)

Posl. Kaltenegger: Ali me hočete poslušati ali ne, to mi je vsejedno. Pravico imam govoriti, in če treba, bom čakal do jutri. Jaz stojim na avstrijskem stališču, in ko bi se razmere tako razvile, kakor žele nemški nacioanalci, potem gorje Avstriji! (Nov hrup. Desnica živahno ploska, levica ugovarja. Klici: Denuncijant!)

Posl. Kaltenegger: Ravno ker sem Nemec, glasoval bom za celjsko postavko. Glasoval bom za postavko, ker sem pravičen in dam tudi drugim narodom, kar jim gre. (Burno, vedno ponavljajoče se pritrdjevanje. Govorniku se čestita. Levičarji, nacioanalci in Celjani na galeriji sikajo.)

Posl. dr. Hofman-Wellenhof pravi, da ga je pred drugimi narodi sram, ker je Kaltenegger tako govoril. Če kaj, mora Nemce boleti, da stoje na jedni strani vsi Slovani, mej njimi pa izdajalci. (Burno ugovarjanje.) Nemci morajo trpeti, da je zastopnik nemških kmetov tako nesramen...

Posl. Dyk: Pokličite ga k redu.

Podpredsednik dr. Kathrein: Nisem razumel, kaj je rekel.

Posl. Steinwender: Rekel je, da je Kaltenegger nesramen. To je pravi izraz.

Podpredsednik dr. Kathrein: To je nedostojno! Pokličem Vas k redu! (Nekateri nacioanalci kličejo Hofmanu: Čestitame Vam!)

Posl. Hofman-Wellenhof: Že to je značilno, da so Kalteneggerju Čehi in Slovenci ploskali.

Posl. Brzorad: Nemci seveda niso tako pravični.

Posl. Hofman-Wellenhof: Vzemite ga! Vaš bodi! Vi bi takega človeka iz svojih vrst pahnili. Konservativcem se bo tako godilo, kakor vsem izdajalcem. Izdajalstvo se izkorišča, izdajalec pa se zaničuje. (Demonstrativno pritrdjevanje na desni, ugovarjanje na levi.)

Vodja naučnega ministerstva dr. Rittner je izjavil: Vlada je že opetovano povdarjala, da je z ozirom na državno potrebo nje naloga, zastopati proračun, kakor ga je uredil proračunski odsek. Kar se dostaje celjske postavke, so zbornici znani pedagogično-didaktični razlogi, kateri so prejšnjo vlado napotili, da je postavila v proračun to postavko in sedanja vlada prosi, naj bi se jim uvaževanje in priznanje ne odreklo. S političnega stališča se vlada ne more izreči in prepušča v tem oziru sodbo zbornici.

Posl. Vahnjanin je kazal na razmere v Švici, kjer razne narodnosti mirno žive druga poleg druge. Moč države ni odvisna od razvoja posamnih delov, nego od blagostanja vseh. Tudi Slovencei so del našega državnega organizma in zato je tudi njih željam ugoditi.

Na predlog posl. Kluckega se je zaključila debata in sta bila voljena generalnima govornikoma contra dr. Menger, pro Robič.

Generalni govornik contra dr. Menger je povdarjal, da so se izrekli zoper gimnazijo vsi pristojni avtonomni faktorji. Kaltenegger je v deželnem zboru drugače ravnal, kakor ravna tu. Celjska postavka se bo vzprejela, ker je grof Hohenwart grozil, da sicer svoj mandat odloži, kakor je tudi knez Windischgrätz svoj čas grozil, da bi iz odklonitve izvajal konsekvence. Kaj bi rekli Poljaki, ako bi se kje proti volji dež. zbora ustanovila maloruska gimnazija. Vsakega, kdor bi se temu neupiral, bi poslali v norišnico. Danes vlada tu veliko nasprotje in celjska stvar ne bo koristila miru, ampak še netila prepir. Ko bi bili Nemci jedini, bi se jim to ne primerilo, in le če bodo Nemci jedini, se bodo razmere predručile.

Generalni govornik pro posl. Robič je zavračal očitanja gledé agitacij slovenske duhovščine in rekel, da se pač ni čuditi, ako slovenski duhovniki slovenskih otrok nečejo v nemškem jeziku učiti krščanskega nauka. Ohranitev in podpiranje Slovencev gledé njih kulturnih in gospodarskih potreb je eminentna državna korist. Glasujte za pravično in pošteno stvar — kajti najsigurnejša pot k spravi je pravičnost.

Posl. grof Wurmbrand je dejanski popravlil, da on in Plener nista v ministerskem svetu glasovala za celjsko postavko. Rekel je tudi, da je sklep štajerskega deželnega zbora obvezal vse, ki so zanj glasovali, da glasujejo proti celjski postavki.

Posl. baron Dipauli je povdarjal, da je Avstrija mnogojezična država in da njegova stranka ne stoji niti na nemškem, niti na slovanskem, nego na avstrijskem stališču, in ta veleva, dati vsem narodom, kar jim gre po pravici. Wurmbrandova izjava svedoči, da on in Plener nista zmatrala celjske postavke za politično važno, sicer bi bila morala iz tega, da njiju želja ni obveljala, izvajati konsekvence.

Posl. grof Attems je trdil, da Kienzlov predlog v štajerskem deželnem zboru ni imel namena, proglasiti Slovence za brezpravne, nego je bil naperjen le zoper to, da se ugoti dozdevni kulturni potrebi, nevarni deželnemu miru.

Ko sta še govorila poročevalca Haase in Baer, se je vršilo glasovanje po imenih. Za postavko so glasovali: Poljaki, Malorusi, Mladočehi, moravski Čehi, Hohenwartov klub, vsi Jugoslovani in moravska veleposelnika Berchtold in Friess. Zoper postavko so glasovali levičarji, nacioanalci, Koroninjev klub, protisemitje in divjaki. Odsotnih je bilo 31 poslancev. Postavka se je s 173 proti 143 glasom vzprejela.

V večerni seji se je nadaljevala razprava o civilnopravnem redu.

V Ljubljani, 11. julija.

Celjska gimnazija. Nikakor stvar še ni popolnoma dognana, če tudi Nemci že sami nimajo več dosti upanja, da bi še kaj opravili. Dosedaj je veljal boj nemškim konservativcem, proti katerim se je agitovalo po njih okrajih, če ne glasujejo proti dvojezični gimnaziji v Celju. Sedaj pa hočejo začeti borbo proti nemškim liberalcem, če ne glasujejo proti državnemu proračunu v tretjem branji. V Gradci baje mislijo sklicati velik sbod volilcev, na katerem bodo pozvali vse liberalce, da naj glasujejo proti budgetu v tretjem branji. To pa najbrž ne bode imelo zaželenega uspeha. Liberalci v drugih kronovinah se bodo pač prav malo zmenili, kaj nemški nacioanalci v Gradcu sklepajo, ker si ne marajo popolnoma zagraditi pota do vlade. Liberalna stranka ima pač še več drugih koristij, na katere se jej je treba ozirati, ne pa le celjsko vprašanje. Na Štajerskem imajo liberalci samo še jeden ljudski mandat, na zastopnike veleposestnikov pa nacioanalci tudi ne bodo mogli vplivati. Če Lorber glasuje proti budgetu pri tretjem branji, pa tudi ne bode nič škodovalo.

Plener. V nemškoliberalnih krogih strašno zabavljajo na Plenerja, ker je v pismih trgovski zbornici v Hebu in levičarskemu klubu se upal izreči, da je levica razrušila koalicijo in da zaradi tega on popušča parlamentarno življenje. Očitajo mu, da je jedino zaradi tega odložil mandat, da postane dobro plačan predsednik skupnemu računišču. Dotična služba je dobra, nese na leto 15000 gld. in je poleg tega zanesljiva, ni se treba bati, da bi moral odstopiti, kakor pa kakšen minister.

Drugi deželni jezik na realkah. Zakon o vpeljavi obligatnega pouka v drugem deželnem jeziku na realkah na Moravskem, katerega je bil sklenil moravski deželni zbor, je dobil najvišje potrjenje. Kdaj bode pač na ljubljanski realki tudi slovenščina za vse dijake obvezni predmet?

Vstaja v Makedoniji traje dalje, če tudi ni večjih bojov. Turška vlada je v Makedoniji zaprla več bolgarskih učiteljev, češ, da hujskajo narod. To je seveda ljudstvo še bolj razburilo. Bolgarska

vlada se ne upa prav podpirati vstaje in je celo prepovedala nabirati za druge, kakor dobrodejne namene in mejo bolje zastražilo, da iz Bolgarije ne more lahko v Makedonijo priti kaka pomoč. Seveda je vse to nasprotno delovanje bolgarske vlade le bolj navidezno.

Makedonsko vprašanje. Tudi v srbski skupščini se je sprožilo makedonsko vprašanje. Poslanec Gjurić je stavil interpelacijo do vlade, kaj je storila v varstvo srbstva v Makedoniji in da se makedonsko vprašanje jednostranski ne reši. Nadalje je vprašal, kaj misli storiti vlada, ko bi se zaradi armenskega in makedonskega vprašanja sklical kongres in če je vlada pripravljena skupščini predložiti diplomatično dopisovanje v tem oziru? Interpelacija se opira na zgodovinske pravice srbskega življa v Makedoniji in Stari Srbiji in na zagotovila Turčije po raznih fermanih. Nadalje se sklicuje interpellant tudi na člen 23. berlinskega dogovora, s katerim se je osnovalo mejnarodno javno pravo v prid vseh narodnostij v Makedoniji. — Ta interpelacija dokazuje, da so bile vse le lepe besede, kar se je še nedavno govorilo o vzajemnosti Srbov in Bolgarov. Nasprotja mej Srbi in Bolgari se pa pač najbolj vesele Turki in Grki, posebno poslednji, ki bi najraje pogrcili vse makedonske Slovence in vso deželo priklopili grškemu kraljestvu.

Politični položaj.

(Dalje.)

Bivšega koalicijskega ministerstva govornik se je dne 28. marca l. l. zelo uneto potegoval za dualizem. Čudil sem se temu tembolj, ker se ravno sedaj z elementarno silo pojavljajo posledice dualizma.

Jugoslovani smo dualizem vedno zmatrali za grob avstrijske državne ideje, trajno oškodbo tostranske državne polovice, permanenco narodnega boja, izročitev cele države in nje interesov vedno jasnejše kažočim se aspiracijam posamnega naroda, kateri bo ustanovil neodvisno državo ob Dunavu in še končno provzročil nje ločitev od Avstrije. Pri zadnji pogodbi se je svota za skupne potrebe za nas določila na 70 namesto na 64 odstotkov. To pomeni oškodbo naše državne polovice za celih 60 milijonov.

Vzemite v roko železniško karto, koj zapazite, da se onkraj Litve vse železnice, tudi bosanske, tako grade, kakor je v interesu ogerskega stolnega mesta. Važnost železnice Aspeng Novi-Splet za Dunaj pa se pri nas še vedno ni spoznala. Le nekaj zvez bi bilo napraviti in Dunaj bi bil direktno v zvezi z Dalmacijo, s Spletom, najlepšim pristanom Jadranskega morja. Sedaj se projektira železnica iz Spleta v Sarajevo in v zvezi z železnico Sarajevo-Brod se bo vse dirigiralo proti Budimpešti. Tako se bo velikanek trgovinski teritorij Dunaju trajno zaprl. Vrh tega ima ta železnica tudi političen pomen. Naloga jej je, držati Hrvate še bolj narazen — to je nov udarec za Zagreb.

O naših narodnih bojih se mnogo toži in vsak rodoljub želi, da bi jim bil že konec.

Toda pri sedanjem razdeljenju države na dve polovici pač na to ni misliti. Sicer je bivši finančni minister dr. Plener hotel v tej zbornici jedenkrat konstatovati, da je za časa njegovega regima obveljalo mirnejše in treznejše razumevanje narodnih vprašanj; motil se je; jedino celjsko vprašanje je to popolnoma dokazalo.

Če more tako malenkostna, tako pravična stvar razdražiti nemško-liberalno, nemško-nacioanalno in, kakor čujem, celo krščansko socijalno stranko, potem pač ni govoriti o mirnejšem in treznejšem razumevanju narodnih vprašanj. Dualizem postulira brez-pogojno gospodstvo dveh narodov nad vsemi drugimi. Zato odreka tem ravnopravnost ali popolnoma in absolutno, kakor na Ogorskem, ali pa dela tako kakor pri nas, stvarja namreč ravnopravnosti vseh narodov v šoli, v uradih in v javnem življenju toliko ovir, da je več ali manj iluzorna.

Posledica tega je, da narodnostni prepir ne pojema, nego se nadaljuje tako na škodo gospodstvu kakor gospodovanim narodom; jedni morajo vedno iskati novih krivic, da vzdrže svoje gospodstvo, drugi pa morajo doprinositi vedno nove žrtve, da rešijo svojo narodnost.

Te slabe razmere oškodujejo državne sile, odprta rana so za tiste, ki gospodujejo in za tiste, kateri so gospodovani, permanentna nevarnost so za celo državo. Naši unanji sovražniki, katerih imamo vzlic trozvezi, morali bi biti skrajno neumni, ko bi našega notranjega prepira in narodnih bojov ne izkoriščali.

Dualizem je kriv, da je ta nevarnost permanentna, on je neutrudni podpihovalec narodnih bojov v celi monarhiji. Grof Wurmbrand je svoj čas predlagal, naj se določi nemščina kot državni jezik in v jednom svojih govorov trdil, da je nenemškim narodom gojitev njih materinega jezika le individualno dovoliti.

Moje domnevanje, da je ta madjarski nazor vzel soboj tudi v ministerstvo in ga zopet soboj prinesel v zbornico, je utemeljeno. Rekel sem: madjarski nazor, kajti grof Apponyi se je jednako iz-

rekel in sicer 24. novembra 1894. l., ko je v oger-skem parlamentu rekel: Mi ne moremo jus existentie nationalis nobenemu drugemu narodu priznati, le individuvelno imajo pravico živeti.

Pri takih nazorih je umevno, da narodi, spadajoči mej gospodovane, se ponižujejo za helote, za državljane druge vrste. To pa je v interesu cele države jako obžalovati, zakaj prav v tem se narodnostni boj pospešuje in povečava, da se premeni v plemensko sovraštvo. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. julija.

— (Shod „narodne stranke“ v Starem trgu prepovedan.) „Slov. društvo“ v Ljubljani je dobilo naslednje obvestilo: *Prijava oziroma prošnja z dne 10. julija tek. leta, da bi se dovolil za prihodnjo nedeljo to je 14. tek. m. javni ljudski shod „Narodne Stranke“ v Starem Trgu pri Ložu na vrtu gosp. Frana Petscheta, to je pod milim nebom, se ne more na znanje vzeti, ter se vidi okrajnemu glavarstvu potrebno, da mora na dan 14. tek. meseca v Starem trgu pri Ložu pod milim nebom sklicani javni ljudski shod narodne stranke na podlagi §. §. 2, 3, 6 in 18. zakona z dne 15/11 1867 št. 135 drž. zakonika glede na to, da je ljudstvo od zadnjega dne 30. junija tek. leta v Starem trgu se vrščega ljudskega shoda vsled nedostojnega šuntanja (agitacije) o katerem ima glasom dotičnih poizved še le kazenska sodnija razsojati, tako razburjeno, da je nevarnost, da bi se znal javni mir kaliti in glede na to, da se je bati, da se že itak velika nasprotstva med obema v Starem trgu obstoječima strankama še bolj poostrijo, ter da se ljudstvo še bolj razburi, za sedaj prepovedati in dotično dovoljenje odreči. Proti temu dekretu mogoča je pritožba tekom 8 dnij na veleslavno c. kr. deželno oblastvo v Ljubljani. — C. kr. okrajno glavarstvo v Logatci, dne 11. julija 1895. — Dellcott. — „Slovensko društvo“ se bo proti tej prepovedi pritožilo.*

— (Občinski svet) imel je danes opoludne izredno sejo, katero je sklical gospod župan v svrhu, da občinskemu svetu naznani zakon glede državnih podpor povodom potresa. Kakor je našim čitateljem že znano, določa ta zakon 1.700.000 gl. brezobrestnega posojila in 100.000 gl. nevračljive podpore za mesto ljubljansko. Ako pa bi se znesek, ki je namenjen za ostale, po potresu prizadete kraje na Kranjskem, ne porabil, sme se tudi dotični prebitek porabiti za mesto ljubljansko. Mestna občina dobi 100.000 gl. brezobrestnega posojila za regulacijski fond in 50.000 gl. za popravo občinskih poslopij. Razven tega odločeno je 100.000 gl. brezobrestnega posojila in 10.000 gl. nevračljive podpore za ljubljanske trgovce in obrtnike. Je-li bode ta, vsakako jako znatna državna podpora zadostovala, se danes ne more še reči, gotovo pa je, da se bode zacelila marsikatera rana, katero je usekal grozni potres. Hvaležni moramo torej biti — rekel je govornik — vsem, ki so delovali na to, da se je naša prošnja glede podpore uslišala, v prvi vrsti pa Onemu, ki je v tistem britkem času prišel v Ljubljano, da se osebno prepriča o veliki nesreči, ki je zadela naše mesto, in ki je sploh tako dobrotljivo se ozrl na našo prošnjo — Njega Veličanstvu presvitlemu cesarju. Gospod župan je konečno stavil predlog, naj se Njega Veličanstvo naprosi, da vzprejme deputacijo občinskega sveta, ki naj na najvišjem mestu izreče najudanejšo zahvalo mestne občine ljubljanske. Občinski svet, ki je predlog stojé poslušal, vzprejel je predlog gospoda župana soglasno z živio- in dobro klici. Potem je župan zaključil izredno javno sejo. — V tajni seji so bili v deputacijo, katera naj bi zadobila avdijenco pri Nj. Veličanstvu, izvoljeni mestni župan Grasselli, podžupan dr. K. vitez Bleiweis-Treteniški in obč. svetnik Ivan Hribar. Nadalje se je županu dovolilo, da sme magistratno oboje začasno pomnožiti s konceptnimi močmi, katere bodo sodelovale pri pripravljanji prošenj za državne ponapredščine in podpore, predno se predložé državnemu predsedstvu, katero je v tem oziru dalo magistratu posebna navodila.

— (Državna podpora Ljubljani in drugim po potresu prizadetim krajem.) Deželno predsedstvo razgláša: Na podstavi zakona z dne 6. julija l. 1895, št. 94, se povodom potresa, ki je zadél vojvodino Kranjsko l. 1895., dovoljujejo v popravu razdejanih ali poškodovanih poslopij nastopne podpore iz državnih sredstev: 1. Posestniki poslopij, ki so vsled potresa postali pomoči po-

trebni, prejmo brezobrestne ponapredščine proti zemljiško-knjižnemu zavarovanju ali pod poroštvom dotične občine. Te ponapredščine je povrniti v 15 enakih letnih obrokih, začeni od dne 1. januarja l. 1901. 2. Pomoči najpotrebnejšim posestnikom poslopij se smejo dovoliti nepovratne podpore, kadar so okolnosti vredne posebnega ozira. 3. Glede poprave cerkvá, župniških in šolskih poslopij se izdado posebne odredbe. Prošnje za brezobrestne ponapredščine ali nepovratne podpore je vložiti najpozneje do 24. julija t. l., in sicer, kadar leži poškodovani ali razdejani objekt v mestnem ozemlju ljubljanskem, pri mestnem magistratu v Ljubljani, drugače pa pri občinskem uradu tiste županije, v katere ozemlji leži dotični objekt. Pozneje dohajajoče prošnje bi se mogle vpoštovati samo po razmerji prebitih novcev, ki ostanejo na razpolaganje. Prošnje morajo obsežati: 1. Natančno oznamenilo poškodovanega objekta: kraj, hišno številko, zemljiško-knjižni vložek. 2. Približno visokost storjene škode in stroškov za popravo. 3. Natančno oznamenilo, za katero vrsto državne podpore in v koliki meri se zanjo prosi. 4. Kratko utemeljitev, da je prosilec pomoči potreben, z dodano obrazložbo pridobitnih in premoženjskih razmer, potem rodbinskih razmer, in napoved hipotekarnih dolgov. 5. Izrečno zapoved, če je prosilec iz nabranih novcev in javnih darov že prejel kakšno podporo, in v katerem znesku. 6. Prošnji je pridejati: a) zemljiško-knjižni izpisek; b) pri večjih 2000 gl. presežajočih škodah kratak proračun o troških za popravo; c) pri p. prava, ki so se že izvršile, stavbinske račune. Prošnje in priloge so proste koleka.

— (Dunajski pomožni odbor.) Z Dunaja se nam piše 10. t. m. Včeraj prejel je dunajski pomožni odbor za Ljubljano in okolico lepo svoto 4377 gl. 17 kr. kot znesek neke zbirke, katero je avstro-ogerski generalni konzulat v Parizu na prošnjo dunajskega pomožnega odbora uprizoril v Parizu in Bordeauxu mej ondotno avstro-ogersko naselbino. Tudi sicer vedno še dohajajo darila dunajskemu odboru. Omenjamo mej drugimi prispevek društva „Verein der Deutschen aus Gottschee in Wien“ v znesku 102 gl.

— (Redni občni zbor „Glasbene Matice“) se bo vršil, kakor smo že javili, v soboto, dne 13. t. m. ob 6. uri zvečer v prostorih ljubljanske čitalnice, in sicer po nastopnem vzporedju: 1. Nagovor predsednika, 2. poročilo društvenega tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. poročilo tajnika loterijskega odseka, 5. poročilo o gradnji novega društvenega poslopja, 6. slučajnosti, 7. volitev odbora in 8. posamezni nasveti.

— (Merjenje mesta.) Višji geometer gosp. Berger, katerega je odposlalo finančno ministerstvo, da premeri ljubljansko mesto, je v družbi še jednega drž. geometra že začel svoje delo in to v ponedeljek. Mestni magistrat je skrbel za jedno pomožno silo in za potrebno oboje. Pisarna višjega geometra je v Galetovi hiši poleg mestne hiše.

— (Imenovanje.) Pravni praktikant pri dež. sodišči v Ljubljani, g. Ant. Bulovec, je imenovan avskultantom na Kranjskem.

— (Zrelostni izpiti.) Na ljubljanski višji gimnaziji se bodo pričeli ustni zrelostni izpiti dne 19. t. m.

— (Policijske vesti.) Kakor smo že naznanili, bil je v ponedeljek na živinskem sejmišču in flagranti zasačen in aretovan žepni tat Anton Počepan. Poizvedbe pa so dognale, da se aretovani tat ne imenuje Počepan, kakor je sam izjavil, nego Andrej Koglovčič, ter je bil zaradi tatvine že pet let zaprt v kaznilnici lepoglavski. Koglovčič služil je kot vojak pri 16. pešpolku v Belovaru, kjer pa je pobegnil ter se že delj časa klatil po Hrvatski in Kranjski. Preživel se je s tatvino. — Ignacij Oven, hlapec pri Bugeniku v Gradišči, bil je sinoči aretovan in deželnemu sodišču izročen, ker je brez povoda z vilami in sekiro napadel hlapca Avgusta Stresena.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 30. junija do 6. julija kaže, da je bilo novorojenecv 23 (37.96‰), mrtvorojenec 1, umrlih 16 (26‰), mej njimi so umrli za legarjem 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katarom 2, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 8. Mej umrli so bili tujci 3 (18.7‰), iz zavodov 11 (68.7‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za ošpicami 4, za vrtico 6 osob.

— (Po požaru.) Iz Dobrove pri Ljubljani se nam piše: V dopolnilo našega dopisa poročamo, da je škoda, nastala po požaru na Švici za ogromno svoto večja, kakor se je v prvem trenutku cenila. Znaša okroglih 35.000 gl. Zgorelo je posestnikom vse, vso hišno opravo, obleko, orodje je uničil ogenj. Seno, katero so bili ljudje srečno pod streho spravili, zgorelo je vse. Živine je poginilo: 10 goved, 8 prešičev, 1 kobila ter mnogo perutnine. Poleg požrtvovalnega delovanja polhogradske in viške požarne brambe omeniti nam je tudi ono g. Poklukarja, kateri je nepretrgano od 2. ure popoldne naprej do 5. ure zjutraj s svojo ročno brizgalno gasil pri poslopjih Glavičevih ter jih tako rešil upepeljenja. Zavarovani so bili posestniki za okroglo svoto 12.000 gl. večinoma pri „Slaviji“. Prepričani smo, da bode ta zavarovalnica, katere kulantnost je obče znana, tudi tu častno izpolnila svojo dolžnost, ter posestnikom izplačala polne svote, ker so siromaki itak potrebni ter škoda ni v nikakem sorazmerju s svoto, za katero so bili zavarovani.

— (Študijsko potovanje.) Trgovinsko ministerstvo je dovolilo nadučitelju g. Franu Spintre v Kočevji državno podporo, da potuje v Rotholz, Innichen in St. Michele in se pouči o sirarskih in zadružnih stvareh.

— (Volčico ustrelil) je dne 9. t. m. v Mašunskem revirju posestnik Josip Strle in sicer dal jej je sedem strelcev, predno jo je vdobil. Volčica lovila je ravno srno za svoj plen, ko jo je lovec opazil. Žival tehta 31 kg in se jej pozna, da mora imeti v bližini mlade. Letos se izredno veliko te živali klati po snežniških gozdech.

— („Slovensko politično in gospodarsko društvo v Ljutomeru“) priredi prvi svoj občni zbor dne 14. julija 1895 v prostorih pivarne g. J. Vavpotiča s sledečim vzporedom: 1. O političnem položaju Slovencev, govori deželni poslanec g. dr. J. Dučko. 2. O obrtniškem in gospodarskem napredku Slovencev govori urednik g. Dragotin Hribar. 3. O občinskih zadevah, s posebnim ozivom na ljutomerski trg; govori odvetnik g. dr. Fran Rosina. 4. O sadje-reji posestnik na Krapji g. J. Karba. 5. Slučajnosti. Začetek ob 3. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi — odbor.

— (Javen shod) priredi kat. pol. in gospod. društvo za Slovence na Koroškem v nedeljo dne 14. t. m. v gostilni „pri Krajcarju“ pri Tinjah pod Slov. Šmihelom. Na vzporedju so govori o političnem položaju, o šolah in o propadu kmetij. Po zborovanju bode prosta zabava.

— (Trtna uš na Goriškem.) Nekateri vinogradi na Vogerskem v goriški kneževini so prav močno ukuženi po trtni uši, kakor je pokazala domača preiskava.

— (Bodoči deželni glavar isterski.) Razni listi javljajo, da je vlada vprašala isterskega dež. in drž. poslanca dr. Rizzija, bi-li prevzel mesto dež. glavarja, in ker je Rizzi to ponudbo odklonil, namerava vlada zopet Mateja Campitellija imenovati dež. glavarjem. Nam se zdi do cela neverjetno, da bi vlada mogla le misliti na tega strupenega sovražnika isterskih Slovencev in Hrvatov.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Rodoljubni in rodoljubkinje v Šmarji pri Jelšah 60 kron 82 vin za god sv. blagovestnikov. Darovali so: gg. Zmagosl. Tančič 4 k. 2 v.; dr. F. Jurtela, dr. Jož. Rakež po 4 k.; gospa Lot. Jurtela 3 kr.; H. W. Tančič, Jož. Rotner, Fr. Jurkovič, Jož. Forte po 2 k.; K. Kravs, neimenovan, Mirosl. Skaza, dr. Janežič, Drag. Zelič, Fr. Frenčak, Fr. Slaje, Fr. Družovič, Štef. Javornik, Rud. Dečman, Jan. Anderuh, Jos. Klaič, Sim. Wutt, Mirosl. Stemberger, Bošt. Strehar, Iv. Debelak, Fr. Adrinek, Evstah Kobal, Fr. Ferline, Maks Tančič, Fr. Gabrovšek, Fr. Rošker, Iv. Lešnik po 1 k.; V. Čuješ in Opalek po 60 vin.; gospa Ant. Rotner, gdéne. Fani Novak, Šarlah in Milka Adrinek po 40 vin.; licitacija steklenice konjaka 5 kron; steklenice same 1 k. 74 vin.; v pušici 5 k. 48 vin.; (— poština 20 vin.) G. Fran Kolbe, c. kr. poštar v Vačah pri Liti 14 kron, nabrane v veseli družbi na svatbi C. L. Enoha v Vačah. — G. Iv. Cotelj, kaplan v Kanfanaru v Istri 6 kron. — G. Ulrik Konjar, učitelj v Motniku 6 kron 60 vin. nabrane v veseli družbi v gostilni g. Fr. Korošca v Motniku (in sicer 4 k. za velikovško šolo, ostale za druge družbine potrebe). — Skupaj 87 kron 42 vin. — Živali rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Gosp. Matija Dolenc, raznašalec banke „Slavije“ v Ljubljani 10 kron. — Živio rodoljubni darovalec in njega nasledniki!

Brzjavke.

Zalec 10. julija. Pok topičev se razlega po Savinjski dolini, izrazujoč veselje slovenskega naroda nad današnjo zmago pravice v boju za Slovincem itak že v postavi zajamčeno enakopravnost. Nad porazom posilne celjskonemške straže ob Savinji kličemo gro-

movito „Živeli!“ vrlim slovenskim in slovanskim ter vsem drugim poštenim poslancem, kateri so v svoji pravicoljubnosti glasovali za slovensko gimnazijo v Celji! — Žalčani.

Vojnik 10. julija. Topiči pokajo, kresi gore, — Naše veselje v zmagi slave — Vrlim poslancem zahvalo žaré! — „Edinost“.

Št. Pavel 10. julija. Zmaga celjskega vprašanja obudila je tukaj splošno navdušenje. V proslavo gori kres. Pravica je zmagala, živeli poslanci!

Dunaj 11. julija. Poslanska zbornica je v današnji seji vzprejela proračunsko poglavje „obrtne šole“ in začela razpravljati o poglavju „ljudske šole“.

Dunaj 11. julija. Levičarski, nacionalni in protisemitski listi se silno jeze, da je obveljala celjska postavka. „N. Fr. Presse“ pravi, da se je Avstriji z vzprejetjem celjske postavke prizadejala huda rana in grozi, da bodo vsi Nemci začeli najskrajnejšo nacionalno politiko. Nemškonacionalni listi pozivljajo vse nasprotnike celjske postavke, naj pri tretjem branju glasujejo zoper proračun; kdor bi tega ne storil, je lopov in izdajalec.

Dunaj 11. julija. V poslanski zbornici se zatrjuje, da je ministerski svet že sklenil odpraviti izjemno stanje v Pragi. Kielmansegg odpotuje v kratkem v Išč, da izposluje cesarjevo privoljenje.

Dunaj 11. julija. Uradni list prijavlja lastnoročno pismo cesarjevo, v katerem se izreka zahvala in priznanje predsedniku skupnega računskega dvora o priliki njegovega odstopa.

30.000 gld. iznaša glavni dobiček cesarsko jubilejsko cerkveno-zgradbene srečke. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da se bode žrebanje vršilo nepreklicno danes zvečer ob 8. uri.

Meteorologično poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
10.	9. zvečer	735.4	19.4° C	sl. jzah.	jasno	
11.	7. zjutraj	735.9	17.0° C	sl. ssvzhod	jasno	0.0
"	2. popol.	734.6	28.3° C	sr. jzah.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 20.3°, za 0.8° nad normalom

Dunajska borza

dné 11. julija 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	45	"
Avstrijska zlata renta	124	"	—	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	55	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	80	"
Ogerska krona renta 4%	100	"	15	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1077	"	—	"
Kreditne delnice	407	"	60	"
London vista	121	"	15	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	30	"
20 mark	11	"	86	"
20 frankov	9	"	62	"
Italijanski bankovci	46	"	10	"
C. kr. cekini	5	"	68	"

Zahvala.

Za od mnogih strani izkazano sočutje o boleznih in o smrti, kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu drage rajnce moje sestre, gospé

Neže Zajec rojene Poljanec

posestnice in trgovke

izrekam zlasti visokočastiti duhovščini, dragim someščanom, ki so blagovolili rajnico nositi in pri pogrebu svetiti, kakor tudi vsem prijateljem in znancem, ki so jo do zadnjega počivališča spremlili, svojo najtoplejšo zahvalo.

V Idriji, dne 9. julija 1895.

Katarina Poljanec,
trgovka in posestnica.

(906)

Pri generalnem zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani vzprejme se takoj

diurnist

z lepo pisavo.

(908)

Praktikant

se takoj vzprejme

(903—1)

pri poštne uradu na Grosupljem.

Posestvo na prodaj.

V Mozirji proda se iz proste roke pod jako ugodnimi pogoji čisto nova jednonadstropna hiša s 6 sobami, kuhinjo, kletjo, s posebno kuhinjo za pranje in s čisto novim, jako pripravnim gospodarskim poslopjem. K tej hiši pripadajoče zemljišče, kakor gozd, travniki, njive, hmeljišča (čez 2000 hmeljevk), sadovnik (okolo 200 sadnih dreves najboljših vrst), lepotični in zeljiščni vrt, obsega skupaj 7½ orala in je vse prav dobro obdelano.

Kdor bi hotel to posestvo kupiti, naj se ustoo ali pismeno obrne do gospé Matilde Tribuč v Mozirji.

(907)

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali

cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križi ter v živilih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri (820-27)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1895.

Nastopne omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnoma čas v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Curih, Steyr, Lino, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 2. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnegrad, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Solnegrad.
Ob 19. uri 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 4. uri dopoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, čez Selsthal v Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregence, Curih, Genova, Paris, čez Klein Reifling, Steyr, Lino, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Razn tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 25 minut dopoldne osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 59 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijnih varov, Plzenja, Budejovic, Solnegrada, Lino, Steyra, Parisa, Genova, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 5. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 26 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijnih varov, Plzenja, Budejovic, Solnegrada, Lino, Steyra, Parisa, Genova, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 39 min. dopoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 4. uri 55 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selsthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Razn tega ob nedeljah in praznikih ob 10. uri 40 minut zvečer osebni vlak iz Lesce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 25 min. zjutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 05 min. dopoldne " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
Ob 4. uri 50 min. zvečer " "
Ob 10. uri 10 min. zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
Ob 11. uri 15 min. dopoldne " " (5—150)
Ob 6. uri 30 min. zvečer " "
Ob 9. uri 55 min. zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Komí

vešč slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, dobi trajno službo v prodajalnici z mešanim blagom pri g. Jakobu Lavrenčič-u v Sodražici, Kranjsko. (904—1)

Letovišče (vila)

pri Briksnu na južnem Tirolskem (kjer so dobre šole in c. kr. gimnazija) se proda iz proste roke.

Stanuje se lahko v njem poleti in po zimi, ima najlepšo prosto lego v priznani zdravni dolini in 10 sob, kuhinjo, jedilno shrambo, kiet itd itd, ima lastni studenec s pitno vodo, kakih 5000 štirjaških sežnjev zemljišča kot parkovne naprave, sadovnjak in vinograde z zraven nahajajočo se hišo za čuvaja in ekonomskim poslopjem. (889—2)

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Prodá se takoj

več miz in stolov za gostilno, kakor tudi štedilno ognjišče in vzdian kotel (891—2)

po jako ugodni cení.

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Razglas.

Na c. kr. državnem gimnaziju v Kranju vsprejemali se bodo učenci v prvi razred v nedeljo dné 14. julija od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Vsprejemne skušnje vršile se bodo v ponedeljek dné 15. julija od ½9. ure zjutraj dalje.

Učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prinesó s seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 3 gld. 30 kr. ter se bode onim, ki skušnje ne bi prestali, vrnila.

Od Kranja oddaljeni učenci pa se morejo javiti za vsprejem tudi pismeno. Vposlati pa morajo krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter takso. Vendar pa se morajo v ponedeljek, dné 15. julija, pred skušnjo predstaviti osebno ravnatelju. (905)

Ravnateljstvo c. kr. državnega gimnazija v Kranju.

Letovišče (vila)

novozgrajeno, v južni legi, z lepim razgledom, proti severu zaščiten od vinogradov, 25 minut od mesta Maribora južne železnice kolodvora oddaljeno, posebno prikladno za prijatelje lova, ribarstva ali kopanja, jedno nadstropje z dvonadstropnim razglednim stolpom, 9 sobami, kuhinjo itd., vrt s hišnim vodarjakom,

se proda iz proste roke ali pa dá za več let v najem in sicer takoj.

Dopisi blagovolijo naj se poslati pod šifro: „Vila“ na J. Gaissersjevo anončno ekspedicijo v Mariboru. (849—2)

Cesarsko-jubilejske cerkveno-zgradbene srečke à 1 gld.

(762—17)

Glavni dobiček 30.000 goldinarjev vrednosti.

Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Danes zvečer ob 8. uri žrebanje!

Karl Wanitzky

arhitekt in mestni stavbeni mojster z Dunaja prevzema

vsakovrstne poprave, prezidanja in nove stavbe

pod najugodnejšimi pogoji.

Pojasnila se dajo na Marije Terezije cesti št. 12, II. nadstropje, vsak dan od 2. do 3. ure popoldne. (725—19)